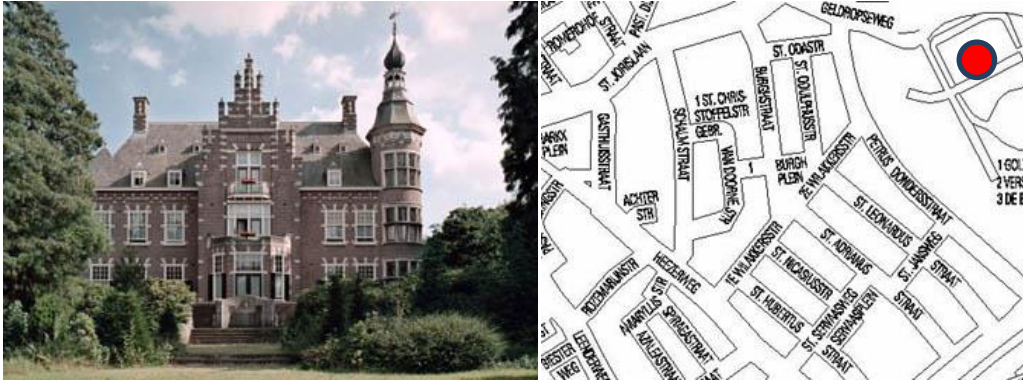

Geldropseweg 170

(Foto's: Maarten van Loosbroek en gemeente Eindhoven, Auke Raaff)

Korte omschrijving

HUIZE DE BURGH is een rijk gedecoreerd landhuis gebouwd voor N.C.M. Smits (later Smits-van Oyen). In de grote tuin heeft een knechtenwoning en een koetshuis met garage gestaan. Het pand ligt op verhoogde terrassen en heeft een basement van natuursteen. De topgevel in het midden van de achtergevel komt iets naar voren en bevat boven elkaar een erker en een balkon. De pinakels hierboven versterken de verticale opbouw. De ronde toren heeft een achtkantige spits met ui, de vierkante toren heeft een tentdak. De gevels zijn in baksteen met natuurstenen accenten in de strekken boven de ramen en op hoeken. De tuinmanswoning is bewaard gebleven.

Datum van aanwijzing: 27-8-2001
Datum van registratie: *18-12-2001
Kadastrale gegevens bij inschrijving: Stratum E 2444
Rijksmonument nummer complex: 518782
Rijksmonument nummer pand: 518783

Redengevende omschrijving

COMPLEX

Inleiding

BUITENVERBLIJF, in opdracht van de familie Smits van Oyen gebouwd naar een ontwerp van J.Th.J. Cuypers in 1912 in neorenaissancestijl.

Het buitenverblijf bestond oorspronkelijk uit een landhuis, een knechtenwoning, een koetshuis/garage en een tuinmanswoning, omgeven door een grote tuin. Van dit complex zijn het landhuis en de tuinmanswoning nog bewaard gebleven, alsmede een gedeelte van de tuin. Het geheel ligt op een driehoekig terrein in het oosten van Eindhoven en wordt omsloten door de Geldropseweg, de Piuslaan en de achtergrenzen van de bebouwing aan de Petrus Dondersstraat. Thans (1999) is het complex in gebruik als klooster en verpleeginrichting.

Binnen dit terrein is in diverse periodes niet-beschermde nieuwbouw gepleegd welke niet bij het oorspronkelijke complex behoort. Het betreft hier nieuwbouw als gevolg van de veranderde functie van het complex. Aan de Geldropseweg is een stukje van het terrein afgestaan ten gunste van woningbouw (woningen vormen onderdeel van het Witte Dorp). Aan de achterzijde van het terrein, aan de Piuslaan, is een gedeelte afgestoten en eveneens bebouwd. Ook dit gedeelte valt buiten de bescherming.

Rijksmonument

Omschrijving

De bebouwing ligt vooraan op het terrein. Als eerste bereikt men de tuinmanswoning, rechts vooraan aan de oprijlaan gelegen. Iets meer naar achter, midden op het terrein ligt het buitenhuis zelf. Voor dit huis liggen enkele perken, erachter strekt zich een grote tuin met waterpartij uit.

De bebouwing is rijk gedecoreerd en in een neorenaissance stijl gebouwd.

Waardering

Het complex van landhuis en tuinmanswoning is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een culturele en sociaaleconomische ontwikkeling, met name de stichting van buitenplaatsen aan de uitvalswegen van de industriesteden. Het is van belang als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling. Het complex heeft architectuurhistorische waarden vanwege de verfijnde detaillering, het is van bijzonder belang in het oeuvre van J. Cuypers. Het heeft ensemblewaarden wegens de samenhang van de bebouwing met de inrichting van de landschappelijke tuin. Het complex is van belang wegens architectonische gaafheid van ex- en interieur. Het complex is van belang vanwege de architectuurhistorische zeldzaamheid.

HUIZE DE BURGH, eclectisch groot landhuis in 1912 door P.J.H. Cuypers voor rekening van de familie Smits van Oyen gebouwd. Twee torens, een daarvan met knobbelspits. Middenrisaliet met erker, balkon en pinakels. Terras met steektrap. Met park en tuin.

Inleiding

Bakstenen **LANDHUIS** gebouwd in 1912 in neorenaissance stijl, in opdracht van de familie Smits van Oyen, naar een ontwerp van J.Th.J. Cuypers.

Omschrijving

Landhuis, twee lagen telend boven een souterrain, op rechthoekige plattegrond onder een met leien gedekt schilddak. De noordgevel (achterkant van het huis, naar de openbare weg gericht) is voorzien van een drielaagse middenrisaliet met topgevel en zadeldak, de topgevel is voorzien van pinakels. Op de begane grond is tegen deze risaliet een erker met afgeschuinde zijden geplaatst, erboven bevindt zich een balkon. Op de derde bouwlaag is een Frans balkon met smeedijzeren sierhek zichtbaar. Tegen de noordwesthoek van het pand is een ronde toren geplaatst, bekroond door een achtkantige spits met ui.

De westelijke gevel is eveneens voorzien van een middenrisaliet, bekroond door een trapgevel. Op de verdieping is in deze risaliet een inpandig balkon met smeedijzeren sierhek aangebracht. De voorgevel, aan de zuidkant, is voorzien van een monumentale entree bestaande uit een rondboogingang onder een gebogen luifel. Voor de ingang is een natuurstenen trap met smeedijzeren leuningen aanwezig. Dit geheel is tegen de middenrisaliet geplaatst. Boven de ingang is een gevelsteen met het familiewapen bevestigd. De risaliet is aan de bovenzijde iets hoger opgetrokken dan de dakrand en heeft een gebogen afwerking. Aan weerszijden van de ingangspartij zijn drielaags risalieten met trapgevels aanwezig, de linkerrisaliet is twee traveeën breed, de rechtersisaliet telt slechts één travee. Deze gevel is tussen de risalieten voorzien van lisenen die met elkaar in verbinding staan door een boogfries dat direct onder de goot is aangebracht.

De oostgevel is van een vierkante drielaagse toren met tentdak voorzien.

Het geheel is uitgevoerd in baksteen op een natuurstenen basement. De gevelvlakken zijn versierd met lisenen ter plekke van de risalieten. In de baksteen is op een groot aantal plaatsen gebruik gemaakt van blokken natuursteen. Dit is het geval in de strekken boven de ramen en op plaatsen waar gevelvlakken ten opzichte van elkaar verspringen (op de hoeken van het pand en op hoeken van de risalieten). Ook zijn natuurstenen speklagen aangebracht. Op een aantal plaatsen is in de bovenrand van de gevel polychroom metselmozaïek zichtbaar.

Het pand heeft vooral T-schuiframes, waarvan de bovenlichten van een kleine roedenverdeling zijn voorzien. Op de begane grond zijn deze ramen voorzien van onderluiken. Op een enkele plaats is een breder, driedelig raam aangebracht, ook hier zijn de bovenlichten van een kleine roedenverdeling voorzien. De toren heeft per verdieping een doorlopende band ramen, verder bevat het pand smalle rondboogramen en terrasdeuren.

Rijksmonument

In het dakvlak zijn, verspreid over het gehele dak, direct boven de goot een aantal dakkapellen onder schilddak met piron geplaatst, daarboven bevinden zich nog kleine dakkapelletjes. Het interieur is aan gewijzigd gebruik aangepast.

Waardering

Het landhuis is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een culturele en sociaaleconomische ontwikkeling, met name de stichting van buitenplaatsen aan de uitvalswegen van de industriesteden. Het is van belang als bijzondere uitdrukking van een typologische ontwikkeling. Het heeft architectuurhistorische waarden vanwege de verfijnde detaillering, het is van bijzonder belang in het oeuvre van de architect J. Cuypers. Het heeft ensemblewaarde wegens de samenhang van de bebouwing met de inrichting van de landschappelijke tuin. Het is van belang wegens de architectonische gaafheid van het ex- en interieur. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische zeldzaamheid.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Geldropseweg 170

Oorspronkelijke functie: Villa

Hoofdfunctie: Woningen en woningbouwcomplexen

Type: Woonhuis

Architect: Cuypers, J.Th.J.

Bouwperiode: Ca. 1912

Bouwtijl: Neorenaissance

Gevels en materialen: Tweelaags baksteen, risaliet met topgevel, hoektoren. Erker waarboven balkon. Boogfries en lisenen op achtergevel.

Vensters en deuren: Schuiframen, bovenlichten met roedenverdeling en glas-in-lood.

Dak en bedekking: Samengesteld schilddak, lei. Toren met peerkraalspits.

Bijgebouwen: Kapel onder schilddak ca. 1950. Moderne bijgebouwen (ca. 1975).

Groen: Grote tuin met vijver.

Motivering: Architectuurhistorisch belang.

Bijzonderheden: Wapenschild familie Smits v. Oyen boven achteruitgang.